

δαίμονας κακὸς καὶ ἐμποδίζει νᾶμαστ' ὅπως ἔπρεπε, κατὰ πολὺ ἀνώτεροί τους; Ποιὸς φταίει; Φταίμε ὅλοι μας καὶ πρῶτα πρῶτα ὅσοι ὡς τώρα μᾶς κυδέρνησαν.

Εἶναι γιορτάσιμη μέρα χαρᾶς ἡ σημερινή, καὶ δὲν ταιριάζει τίς πληγές μας ξέσκεπες νὰ δείχνουμε. Ὅμως ταιριάζει νὰ μὴν ξεχνοῦμε τὴν ἀρρώστια τῆς Πατρίδας μας, νᾶχουμε μπρὸς στὰ μάτια τοὺς κινδύνους τῆς, φροντίδα μας, σκοπὸς μας νᾶναι, εὐτυχισμένη νὰ τὴν κάμουμε καὶ δυνατὴ. Νὰ μὴν ἀδιαφοροῦμε οὔτε στὸ παραμικρό. «Οἱ πολῖται» ἔγραφε πρὸ τριμήνου τοῦ Λονδίνου ὁ Γεννάδιος, «οἱ ἀδιαφοροῦντες διὰ τὰ παραπτώματα τῶν διοικούντων καταλείπουν εἰς τὰ τέκνα καὶ τοὺς ἀπογόνους τῶν μαύρην καὶ κατηραμένην κληρονομίαν». Δὲν τῶπε αὐτὸς πρώτη φορά. Πολύ, πολὺ πρὶν ἀπ' αὐτόν, ὁ Ἀθηναῖος νομοθέτης Σόλων ὠνόμασε κακὸν τὸν πολίτην, ποὺ δὲν ἐνδιαφέρεται γιὰ τὰ δημόσια, γιὰ τὴν Πατρίδα. Κι ὁ Θουκυδίδης, τὸ γερὸ μυαλό, λέει πῶς δέχως νὰ τὸ νοιώσῃ, τὸ κοινὸ καλὸ τὸ χάνει τοῦ καθενὸς πολίτου ἡ ἀμέλεια, κ' ἔτσι κ' οἱ ἴδιοι οἱ πολῖτες χάνονται. Ἄς εἴμαστε λοιπὸν καθὼς πρέπει, πρῶτα οἱ ἴδιοι καὶ ἄς προσέχουμε νᾶναι κ' οἱ ἄλλοι τέτοιοι. Οἱ κουτοπόνηροι καὶ ψεῦτες, οἱ διεφθαρμένοι, οἱ κλέφτες καὶ καταχραστὲς, οἱ ἀδιάφοροι καὶ κακοὶ πολῖτες, ὅσοι κυνηγοῦν τὴν ἰδική τους μόνο καλοπέραση, εἰν' ἐχθροὶ τῆς πατρίδας. Γιὰ νὰ προκόψῃ, θέλει χαραχτήρες ἡ πατρίδα, καλοὺς καὶ ἠθικοὺς πολῖτες, ἐργασία, φιλοπατρία καὶ θυσία τοῦ ἀτομικοῦ συμφέροντος. Δέχως αὐτὸ δὲν ἔμπορεῖ νὰ ζήσῃ, θὰ πεθάνῃ καὶ θᾶμαστε οἱ ἴδιοι ἐμεῖς οἱ δολοφόνοι τῆς. Νὰ μᾶς φυλάξῃ ὁ Θεὸς καὶ τὴν Πατρίδα νὰ φυλάξῃ. Μαζὶ ὅμως μὲ τὸ Θεὸ πρέπει κ' ἐμεῖς νὰ τὴ φυλάξουμε καὶ νὰ δουλέψουμε γιὰ τὸ καλὸ τῆς. Ἔτσι θὰ προκόψῃ. Καὶ σὰν προκόψῃ, τότες κ' ἡ χαρά μας θᾶναι τέλεια σὲ τέτοια μέρα.

Ὅμως καὶ σήμερ' ἄς ἀνοιξῇ ἡ καρδιά μας στὴ χαρά. Καθὼς ὁ Παῦλος λέγει ὁ ἀπόστολος, τὰ μὲν ὀπίσω λησμοῦντες, πρὸς δὲ τὰ ἐμπροσθεν ἐπεκτεινόμενοι, ἄς τρέξωμεν νὰ λάβωμεν τὸν στέφανον τῆς Ζωῆς.» Εἶναι ταπεινωμένη ἡ Πατρίδα μας καὶ μαρμαρὴν ἡ δόξα μας. Ἐμεῖς νὰ τὴν ὀρθώσουμε καὶ νὰ τὴν ἀναστήσουμε. Αὐτὸ τὸ χρέος μας.

Καὶ τώρα χαῖρε ἄς φωνάξουμε στὴ Λευτεριά μας, ποὺ ἐγεννήθη σήμερα καὶ ἄς κρατήσουμε θερμὰ τὴ μνήμη κείνων, ποὺ στὸν ἱερὸ ἀγῶνα ἔπесαν γιὰ Πίστη καὶ Πατρίδα. Μὴ λησμονοῦμε τὴ Μακεδονία, τὰ νησιά, τὴν Ἠπειρο, τὴ Θράκη. Παραγγελιά των εἶναι. Ὁ Θεὸς μαζὶ μας καὶ ζήτω ἡ Πατρίδα κ' ἡ Ἐλευθερία!

ΠΟΛΙΤΙΚΗ· ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ

Τετάρτη 27 τοῦ Μάρτη — Τρίτη 3 τοῦ Ἀπριλίου.

ΔΥΟ ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ. Ὅποιος θέλει νὰ γνωρίσῃ «τὸν τρόπο τῆς διανοήσεως» τοῦ διευθυντῆ τῆς «Ἀθῆναι» δὲν ἔχει παρὰ νὰ διαβάσῃ τὰ δυὸ ἀμίμητα παραγραφάκια ποὺ παίρνουμε ἀπ' τὴς σημειώσεις τοῦ φύλλου ἀριθ. 3421 :

«Τὸ γενικὸν πρόσταγμα τοῦ στρατοῦ εἰς τὴν ἐθνικὴν ἑορτὴν τὸ εἶχε Γάλλος ἀντισυνταγματάρχης. Καὶ ὁ στρατὸς ὑπερηφάνως παρήλαυε καὶ ὁ λαὸς ὑπερηφάνως ἐχειροκρότει».

«Ἡ φουστανέλλα εἶνε τὸ ἐπίσημον ἔνδυμα τῶν πρεσβευτῶν. Διατί νὰ μὴ ὀρισθῇ τοῦτο ὡς διπλωματικὸν ἔνδυμα; Ὁ κ. Ι. Γεννάδιος τὸ ἔφερε πάντοτε ὑπερηφάνως. Καὶ ἡ διπλωματία μας δὲν ἐκέρδισε πολὺ ἀφ' ἧς ἀντικατέστησε τὸ φέσι μὲ τρίκογχον καὶ τὴν φουστανέλλαν μὲ φράκον».

Γιὰ φανταστεῖτε ἀλήθεια τὸν κ. Στρέϊτ, τὸν κ. Ρωμάνο καὶ τὸν κ. Κορομηλά μὲ φουστανελλίτσα. Κι ἀκόμα δὲν ἦρθε τὸ καλοκαίρι, κ. Πῶπ!

ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ. Στὰ μέρη ποὺ τὰ λέμε πολιτισμένα καὶ ποὺ κοντὰ στ' ἄλλα ἔχουν καὶ ποινικὰ δικαστήρια (τὸ ὄνομα εἶναι γνωστὸ καὶ στὸν τόπο μας μὰ δὲν ἔχει σκέψη μὲ τὰ ποινικὰ δικαστήρια τῆς Εὐρώπης μὲ τὴν ἱατροδικαστικὴ τους, τὴν ψυχιατρικὴ τους, τὴν ψυχολογία τῶν καταθέσεων κ.λ. κ.λ.) βρῆκαν πῶς τὰ περισσότερα ἐγκλήματα ἰδίως τῶν νέων τὰ χρωστάμε στὴ βρωμοφιλολογία ποὺ τοὺς δηλητηρίασε — ἀντραγαθήματα ληστῶν, λωποδυτῶν, Dedektivromane καὶ τὰ παρόμοια. Στὸ πρότυπό μας τὸ βασίλειο δὲν πήραμε ἀκόμα χαμπάρι ἀπὸ τέτοιες ψιλεδουλιές· ἔτσι βλέπουμε στὴν «Ἀκρόπολη» κάθε μέρα δίστηλες ρεκλάμες γιὰ τὰ νέα τῆς ἀναγνώσματα — κι ἀπ' αὐτὰ τὰ δυὸ εἶναι ληστρικὲς ἢ λωποδυτικὲς ἱστορίες, ἐπὶ κεφαλῆς τὰ μυστήρια τῆς Καμόρρας. Ἄλλο φύλλο πάλι μὲ μεγάλη κυκλοφορία, ἀφοῦ βάλθηκε νὰ ὑποστηρίξῃ τὰ εὐγενικὰ αἰσθήματα τοῦ λήσταρχου Διόλιου δίνει τώρα στοὺς ἀναγνώστες του τὸ πρωτότυπο εἰδυλλιακὸ καὶ ρωμαντικὸ μυθιστόρημα «μέσα εἰς τὸ ὅποιον ἀναζῇ ἡ ἐποχὴ τῆς φουστανέλλας καὶ τοῦ παλληκαρισμοῦ» : «ὁ λήσταρχος Τουρκοδημὸς καὶ ἡ ὥραία τῆς Εἰδυλλίας». Ὅσο γιὰ τὴν... φιλολογικὴ ἀξία — αὐτὴ τὴ βλέπει κανεὶς μόλις διαβάσῃ τὸν ἐπόμενον ὥραϊο μονόλογον τῆς ὥραιας τῆς Εἰδυλλίας :

«— Ἀμαρτίαν θὰ κάνω ἂν ματαιώσω ἔργον ἀ-

ρεστόν εις τὸν Θεόν. Ἐνας λήσταρχος ἀπαρνούμενος τὸ παρελθόν του καὶ μεταβαλλόμενος εἰς τίμιον ἄνθρωπον καὶ ἐπανερχόμενος εἰς τοὺς κόλπους τῆς κοινωνίας, βεβαίως εἶνε κάτι τι μέγα. Κάτι τι διὰ τὸ ὅποιον δικαιούνται νὰ ὑπερηφανεύωνται ἐκεῖνοι οἱ ὅποιοι συνετέλεσαν εἰς αὐτό. Ὁ Τουρκοδῆμος παραιτούμενος τοῦ ληστρικοῦ βίου, τὸ μὲν ἀπαλλάσσει τοὺς ἀνθρώπους ἐνὸς τρομοκράτου των, τὸ δὲ δίδει εἰς τὴν κοινωνίαν ἓνα μέλος χρησιμώτατον. Διότι τὴν στιγμήν ποῦ ὁ Τουρκοδῆμος θὰ παύσῃ νὰ εἶνε ληστής, θὰ εἶνε ὁ καλλίτερος τῶν ἀνθρώπων. Ἀ! τὸν δυστυχισμένον. Ἐχει εὐγενικὴν ψυχὴν, μεγάλα αἰσθήματα, τρυφερὴ καρδιὰ καὶ αἰσθάνεται πολὺ. Μήπως δὲν ἦταν δακρυσμένος τὴν στιγμήν ποῦ μοῦ ὠμιλοῦσε :>

Μία κίνησις γιὰ καταπολέμησιν τοῦ εἴδους αὐτοῦ τῆς φιλολογίας (κοντὰ στὰ ληστρικά κ.λ. δράματα ἔχουμε καὶ κάποιου ἄλλου εἴδους φιλολογία ἱερώτερη μὲν μὰ ποῦ δὲν ἀξίζει λιγώτερον πόλεμο — σὰν κάτι φυλλάδες τῆς Παναγίας, βίους ἁγίων κ.λ. ποῦ κυκλοφοροῦν στὸ λαὸ γιὰ νὰ τόνε δηλητηριάσουν ἀπὸ κάθε μεριά καὶ τὸν βουτήξουν ἀκόμα πρὸς πολὺ στὴ δεισιδαιμονία), πιστεύουμε πὼς ἔχει καὶ τὸν τόπο καὶ τὸν καιρὸ τῆς· σὲ λίγο ἄλλως τε θὰ δοθεῖ εὐκαιρία στὴ Βουλὴ νὰ δείξῃ ἂν νοιώθῃ ἀπ' αὐτὰ τὰ πράγματα ὅσα θὰ πρόκειται νὰ συζητήσῃ τὸ νομοσχέδιο τοῦ τύπου.

Η ΜΠΟΜΠΑ. Ἡ Πέμπτη εἶταν ἡ μεγάλη μέρα τῆς βδομάδας αὐτῆς, αὐτὴ ποῦ ἔδωκε πολιτικὴ ζωὴ καὶ στίς ἄλλες. Ὅσοι διάβασαν πρῶτ' πρῶτ' τὴν «Πατρίδα» βρέθηκαν μπροστὰ σ' ἓνα κύριο ἄρθρο μὲ τὴν ἐπιγραφὴν «οἱ διάδοχοι τοῦ θρόνου» ποῦ εἶτανε σὰν μπόμπα μέσα στὴν ἡρεμία καὶ στὰ γλέντια τῶν ἡμερῶν αὐτῶν· ἀπὸ καὶ μάθαιναν τὰ 999) 1000 τῶν Ἑλλήνων πὼς ἡ πριγκήπισσα Σοφία δὲ θέλησε νὰ προσαρμοστῇ στὸ νέο καθεστῶς καὶ πὼς «δὲν ὑπάρχει Ἑλλήν, ὁ ὅποιος νὰ μὴ πιστεύῃ ὅτι ἡ Αὐτῆς Β. Ὑψηλότης παραμένει ἀδιάλλακτος πρὸς τὴν νέαν κατάστασιν τῶν πραγμάτων, κατὰστασιν ἥτις ἐξύψωσε καὶ τὸ ἔθνος καὶ τὸν θρόνον». Ὁμολογοῦμε πὼς κ' ἐμεῖς εἴμαστε Ἑλληνες μὰ δυστυχῶς δὲν ἔτυχε νάχουμε ἀκουστὰ τίποτε παρόμοιο καὶ στὴν ἴδια θέσιν μὲ μᾶς βρισκότανε σκεδὸν ὅλος ὁ κόσμος. Ἀποροῦσε λοιπὸν ὁ λαὸς γιὰ τίς μυστηριώδεις αὐτὲς ἀποκαλύψεις — κ' ἡ ἀπορία ἔγινε ἀκόμα πρὸς μεγάλη σὰν ἦρθε καὶ τὸ ἀπογευματινὸ κυβερνητικὸ φύλλο νὰ ψάλλῃ τὸν ἴδιο τὸ χαῖδ', ποῦ τὸν ἐπῆρε τέλος καὶ τὸ τρίτο κυβερνητικὸ φύλλο, οἱ «Καιροί». Δὲν πιστεύουμε νὰ εἶναι δυνατὴ μιὰ τέ-

τοια σατανικὴ σύμπτωση καὶ νὰ εἶναι ἄθῳα τὰ χέρια τῆς Κυβέρνησης ἀπ' τὴν ἐπίθεσιν αὐτῇ· μὰ καὶ δὲν μπορούμε νὰ συχαροῦμε τὸν κ. Βενιζέλο γι' αὐτὴ. Δὲν ξέρουμε τοὺς λόγους ποῦ μπορεῖ νὰ ἔχει γιὰ νὰ κάνει τὸν πόλεμον αὐτόν· μὰ ὅποιοι κι ἂν εἶναι οἱ λόγοι αὐτοί, ὁ τρόπος τῆς ἐπίθεσης εἶναι τόσο ταπεινός, τόσο χωρὶς τάκτ, τόσο χωρὶς κάθε διπλωματικὴ εὐφυΐα (δὲν ἔγραφε τουλάχιστο μιὰ μέρα πρὶν στίς εἰδήσεις πὼς ὁ κόσμος ἔχει παράπονα, γιὰ νὰ φανεῖ τὸ κύριο ἄρθρο σὰν κρίσις τῆς ἐφημερίδας ;), ποῦ νὰ μὴ βρέθηκε ἄνθρωπος νὰ ὑπερασπίσῃ τὴν τέτοια διαγωγὴ. Δὲν εἶναι τὰ ἐπίσημα κύρια ἄρθρα κυβερνητικῶν ἐφημερίδων ἐκεῖνα ποῦ μποροῦν νὰ συζητοῦν γιὰ τὴν στάσιν τῆς βασιλικῆς οἰκογένειας ἀπέναντι στὴν Κυβέρνησιν, στάσιν ποῦ νὰ μὴν εἶναι γνωστὴ στὸν κόσμον. Γιατὶ βέβαια δὲ συμμεριζόμεστε τὴ γνώμην τῶν κυβερνητικῶν καὶ πλουτοκρατικῶν φύλλων πὼς πρόκειται γιὰ τίς σχέσεις τῆς πριγκήπισσας μὲ τὸ λαὸ «ὁ ὅποιος αἰσθάνεται μιὰν δυσφορίαν, ἓν παράπονον, διότι ἀντιλαμβάνεται ὅτι ἡ μέλλουσα Βασίλισσα τῆς Ἑλλάδος δὲν ἐννοεῖ ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς ἐπαναστάσεως νὰ ἔλθῃ εἰς καμμίαν συνάφειαν ἢ ἐπικοινωνίαν πρὸς τὴν ἑλληνικὴν κοινωνίαν, πρὸς τὸν στρατόν, πρὸς πάντας ἐν γένει τοὺς συμμερισθέντας τὸ ἐπαναστατικὸν κίνημα». Δὲ φανταστήκαμε ποτὲ πὼς ὁ λαὸς εἶναι οἱ πενήντα δύο θαμῶνες τοῦ Γιαννάκη ποῦ τόσο γλυκὰ τοὺς βλέπει ὁ κ. Πρωθυπουργός· ὁ λαὸς, ὁ ἀληθινὸς λαός, αὐτὸς τίποτα δὲν εἶχε ἀντιληφτεῖ γιατί καὶ διόλου δὲν ἐνδιαφέρεται γιὰ τίς κοινωνικὰς σχέσεις τῆς δῆθεν ἀριστοκρατίας, τῆς ἀριστοκρατίας τῆς ψευτιᾶς καὶ τῆς ὑποκρισίας, μὲ τὸ παλάτι. Ἴσως μάλιστα ὁ δημοκράτης ρωμιὸς νὰ αἰσθάνεται ἀνακούφιση γιὰ τὴν περιφρόνησιν τοῦ Παλατιοῦ στὰ γαλαζοαἵματα αὐτὰ μέλη τοῦ λαδερῶν πουγγιοῦ. Ὁ λαὸς ἐνδιαφέρεται μόνον γιὰ τὴν θέσιν τῆς **Κυβέρνησης του**, δηλ. τοῦ ἑαυτοῦ τοῦ ἀπέναντι στὸ Παλάτι· καὶ γι' αὐτὴ τὰ κυβερνητικὰ φύλλα δὲ θέλησαν νὰ ποῦν τίποτα. Μὰ καὶ πάλι ποτὲ δὲ φαντάζεται πὼς οἱ σχέσεις αὐτὲς μποροῦν νὰ βγῶν στὴ δημοσιότητα, ποτὲ δὲν τοῦ χωράει τὸ κεφάλι πὼς μπορεῖ νὰ καλυτερέψουν οἱ σχέσεις αὐτὲς ὅταν ἐφαρμόζονται τέτοιαι χυδαῖα μέσα. Αὐτὰ λέει ἡ γλώσσα τῆς ἀληθείας, ἡ γλώσσα ἢ φιλελεύτερη, ἡ γλώσσα ποῦ δὲν ἔχει σκέψη οὔτε μὲ τὰ κοπιμμένα οὔτε μὲ τὰ πιάτα τῆς Αὐλῆς, ἡ γλώσσα ποῦ θὰ καταδικάσῃ ἀνεπιφύλαχτα τὴν πριγκήπισσα ἂν πραγματικὰ ἡ στάσις τῆς ἀπέναντι στὸν Πρωθυπουργὸ δὲν εἶν' ἐκεῖνη ποῦ ἐπιβάλλεται στὴ μέλλουσα Βασίλισσα ἀπέναντι στὸν ἀντιπρόσωπον τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ. Ἴσως νὰ ἐπηρεάζεται ἡ πριγκήπισσα ἀπὸ τὴν ἀπολυταρχικὴ ἀνα-

